

■ UVODNA REČ

Pred vama je novi broj časopisa *Philologia*, po prvi put koncipiran kao specijalni tematski broj u kome su izloženi vredni rezultati samostalnih istraživanja iz oblasti fonetike i fonologije. U šesnaestom po redu tomu časopisa *Philologia* svoje mesto je našlo sedam inovativnih fonetskih i fonoloških studija o fonetskim fenomenima u različitim jezicima sveta i iz perspektive govornika sa različitih jezičkih područja, što ovoj publikaciji daje poseban značaj. Odabrane fonetske studije koje su se našle u ovoj svesci časopisa usmeno su izložene na četvrtom međunarodnom sastanku fonetičara engleskog jezika koji je od 30–31. marta 2018. održanom na Filološkom fakultetu u Beogradu (Fourth Belgrade International Meeting of English Phoneticians – BIMEP).

U prvom radu, profesorka Elizabet Ziga iz perspektive artikulatorne fonologije i tradicionalnih fonoloških teorija obeležja rasvetljava procese vezanog govora na primerima iz engleskog kao stranog jezika sa stanovišta izvornih govornika korejskog jezika. Kako bi se pružio što bolji uvid u procese vezanog govora, odabrani primeri iz engleskog (kao maternjeg) i ruskog, takođe su uključeni u analizu. Ova inovativna studija je posebno važna iz razloga što analizom govornih navika neizvornih govornika objašnjava univerzalne fonološke procese kao što su nazalizacija i gubljenje zvučnosti.

U narednom članku Andrej Bjelaković pruža rezultate akustičke analize engleskih vokala u produkciji izvornih govornika srpskog jezika. Akustička analiza spektralnih karakteristika vokala pokazuje da ispitanici načelno ne zamenjuju vokale engleskog jezika vokalima srpskog, ali su vokali stranog jezika samo kompromisne replike vokala koje ne dosežu formantske vrednosti koje su karakteristične za izvorne govornike engleskog jezika.

Fonetska studija Dimitre Dimitriu bavi se načinom artikulacije rotičkog glasa engleskog jezika kod govornika kiparskog grčkog. Autorka proučava realizacije glasa /r/ u različitim pozicijama u slogu i u produkciji različitih grupa govornika kiparskog grčkog i zaključuje da nijedna grupa ispitanika nije u potpunosti usvojila ovaj glas, kao i da su efekti sistema prvog jezika vidni u njegovoj realizaciji u engleskom.

Marlisa Homel u svom radu govori o ulozi ortografije i njenom uticaju na percepciju kod holandskih srednjoškolaca koji uče engleski kao strani jezik. Testovi percepcije pokazuju da pravopisne karakteristike engleskog jezika otežavaju percepciju segmenata engleskog jezika, kao i da učenici „nove“ glasove teže prepoznaju od poznatih.

U svom radu Višnja Josipović Smojver razmatra potencijalnu ulogu fonoloških teorija u podučavanju engleske fonetike na univerzitetskom nivou. Autorka na odabranim primerima ilustruje moguću primenu fonoloških teorijskih okvira kao što su grkljanska fonologija, teorija otvora, artikulaciona teorija i teorija optimalnosti u podizanju fonološke svesti studenata o problemima u izgovoru sa kojima se susreću u engleskom jeziku.

Komparativnom analizom fonoloških sistema engleskog i španskog jezika Marija Alisija Maldonado nastoji da rasvetli problematična mesta u izgovoru sa kojima se najčešće susreću izvorni govornici španskog koji uče engleski jezik. Varijetet španskog koji se opisuje u ovom radu govori se u delu Argentine koji se graniči sa Urugvajem. Autorka daje inovativne i korisne predloge u cilju poboljšanja izgovora engleskih segmentalnih i suprasegmentalnih pojava.

Nikoleta Stojkova zatvara ovaj tom svojim radom o upotrebi slabih oblika engleskih funkcionalnih reči u produkciji izvornih govornika bugarskog jezika na univerzitetskom nivou. Upotreba slabih oblika u engleskom jeziku ispituje se na kraćem vezanom tekstu i daju se preporuke za uspešno savlađivanje njihovog izgovora.

Zahvalnost, najpre, upućujemo svim autorima. Bez njihovog velikog angažovanja ne bi bilo no ovog toma časopisa. Recenzentima, koji su svojim stručnim kritičkim pristupom podigli kvalitet štampanih radova, posebno smo zahvalni. Redakcija časopisa poziva sve potencijalne autore na saradnju. Prilozi se mogu slati na i-mejl adresu našeg časopisa, a sve pojedinosti o rokovima, tehničkim uputstvima i smernicama za pisanje radova mogu se naći na veb-stranici: www.philologia.org.rs.

Glavni i odgovorni urednik
Prof. dr Biljana Čubrović